

هر کسی که در خانه شما حضور دارد باید بداند هنگام وقوع زلزله چه اقدامی انجام دهد حتی اگر شما موقع وقوع حادثه آنجا نباشید.

نخستین قدم برای اطفای حریق

در حریق ساختمان‌های مسکونی آتش در اتاق‌های بسته با ملایمت شروع می‌شود و بعد از مدتی حرارت به حدی می‌رسد که لوازم موجود به درجه حرارت اشتعال می‌رسند و بعد یک مرتبه تمام اتاق شعله‌ور می‌شود. در بعضی موارد اتفاق می‌افتد که حرارت به اندازه کافی بالا است ولی اکسیژن هوا کافی نیست؛ در این صورت دو حادثه رخ می‌دهد یا شعله‌ور شدن متوقف می‌شود یا با باز شدن پنجره و شکستن در به یکباره هوا وارد شده و انفجار رخ می‌دهد. این اتفاق برای بعضی از مأموران آتش‌نشانی نیز در هنگام مأموریت اطفای پیش آمده است. بنابراین نخستین قدم برای مهار و اطفای حریق، قطع ارتباط سه عامل آتش‌زا و جداسازی مواد سوختنی از میدان آتش‌سوزی است.

راه‌های مقابله با حریق‌های خانگی

۳۰ تکنیک برای جنگ با آتش

راه چاره

انواع آتش‌ها

به طور کلی آتش‌ها به چهار دسته تقسیم‌بندی می‌شوند:

۱. آتش‌های نوع A آتش‌هایی هستند که از سوختن موادی که پس از سوختن از خود خاکستر به جا می‌گذارند، به وجود می‌آیند. آتش‌سوزی‌های ناشی از کاغذ، چوب، پارچه و پلاستیک و نظایر آنها از این دسته هستند. برای خاموش کردن آتش‌های نوع A بهترین ماده آب است. نخستین قدم برای مهار و اطفای حریق، قطع ارتباط سه عامل آتش‌زا و جداسازی مواد سوختنی از میدان آتش‌سوزی است.
۲. آتش‌های نوع B که آتش‌هایی ناشی از مایعات قابل اشتعال هستند؛ نظیر نفت، بنزین، بنزن و...
۳. آتش‌های نوع C که آتش‌های ناشی از جریان الکتریسیته هستند؛ مانند آتش‌سوزی ناشی از وسایل

برقی که در اثر اتصال، اضافه بار و... ایجاد می‌شوند. ۴. آتش‌های نوع D که آتش‌های ناشی از سوختن فلزات قابل اشتعال نظیر سدیم، پتاسیم و... هستند. این آتش‌سوزی‌ها اغلب در صنایع و در پروسه‌های تولیدی ایجاد می‌شوند.

عوامل گسترش آتش‌سوزی

آتش‌سوزی می‌تواند از تمامی جهات گسترش پیدا کند و این گسترش ممکن است از راه‌های مختلف صورت بگیرد:

۱- باد: باد می‌تواند آتش را از نقطه‌ای به نقطه دیگر منتقل کند. در آتش‌سوزی به دلیل عمل جابه‌جایی هوای گرم با سرد، خودبه‌خود باد ایجاد می‌شود و حتی در حریق‌های بزرگ باد می‌تواند به صورت طوفان ظاهر شود.

۲- انتقال حرارت: به صورت تشعشعی: تشعشع یکی از راه‌های انتقال حرارت و از عوامل گسترش آتش‌سوزی است. لباس‌هایی را که برای خشک شدن بالای بخاری قرار می‌دهند به این طریق ممکن است دچار آتش‌سوزی شوند.

۳- جاری شدن مایعات قابل اشتعال: در بعضی از حریق‌ها ظرف مایع یا پایه آنها دچار آتش‌سوزی شده و منجر به واژگونی و جاری شدن مایع نفتی می‌شود؛ جاری شدن مایع قابل اشتعال باعث گسترش آتش‌سوزی می‌شود.

۴- انتقال حرارت به صورت رسانایی: اگر آتش‌سوزی در کنار ستون‌ها و تیر آهن‌ها صورت بگیرد بر اثر داغ شدن ستون حرارت منتقل شده و آتش‌سوزی رخ خواهد داد.

۵- راه‌روها و پله‌ها: مسیر حرکت حرارت رو به بالا است. اگر در مکانی آتش‌سوزی رخ دهد و در محیط راه‌رو و پله وجود داشته باشد، ممکن است از طریق راه‌پله‌ها و راهرو آتش‌سوزی به نقاط دیگر انتقال پیدا کند.

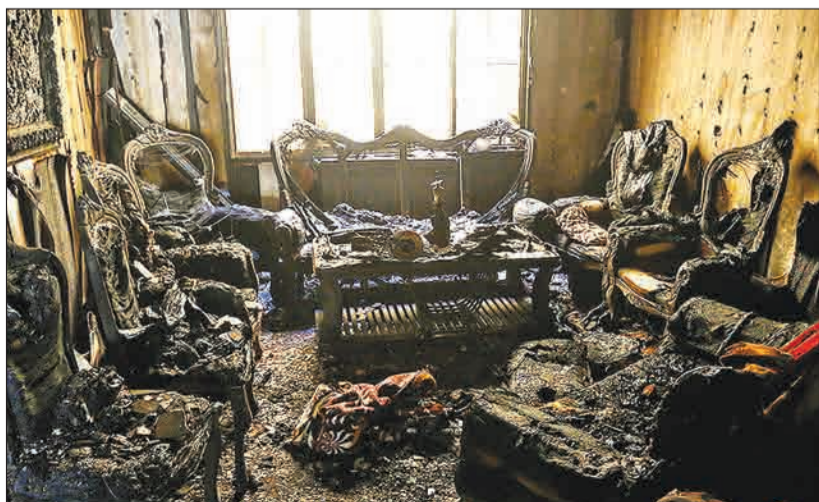
۶- کانال آسانسور: آتش‌سوزی می‌تواند از طریق کانال آسانسور به نقاط دیگر راه یابد، کانال آسانسور جهت انتقال حرارت یکی از محل‌های پرخطر است.

۷- پنجره: در ساختمان‌های بلند بیشتر اوقات حریق از طریق پنجره‌ها به طبقات بالاسرایت کرده و باعث گسترش آتش‌سوزی می‌شود.

۸- روزنه‌ها و منافذ سقف‌های کاذب: سقف‌های کاذب و روزنه‌های آنها می‌توانند یکی از دو عامل گسترش آتش‌سوزی باشند.

۹- کانال‌های کابل برق، کولرها و تهویه‌ها: مسیر حرکت حرارت را از یک نقطه به نقطه دیگر هدایت می‌کند و باعث آتش‌سوزی می‌شود.

۱۰- انفجار: انفجار یک مخزن یا یک ظرف می‌تواند باعث هدایت آتش از یک نقطه به نقاط دیگر شود؛ این نوع گسترش آتش‌سوزی را در حریق کپسول‌های گاز می‌توان به خوبی مشاهده کرد.

طوری طراحی شوند که بتوان آنها را به راحتی از سمت داخل باز کرد. **به اعضای خانواده آموزش داده شود که هنگام فرار از آتش به کف اتاق نزدیک تر باشند، زیرا هوای آن جایمن تر است.**

گاهی اوقات آتش‌سوزی به جای آن که موجب فرار انسان از موقعیت شود باعث می‌شود تا به خواب عمیقی فرو برود. خفگی مهمترین علت مرگ ناشی از آتش‌سوزی قلمداد شده و در مقایسه با سوختگی ۲ تا ۳ برابر تلفات بیشتری به همراه دارد

انبارها به‌طور مداوم پاکسازی شده و نباید اجازه داد زباله‌ها (مانند روزنامه‌ها و مجلات قدیمی) در آن انبار شوند. بهترین است از مایعات قابل اشتعال نظیر بنزین، نفت و گازوئیل در محیط داخلی خانه استفاده نشود. این گونه مایعات باید در ظروف مخصوص و در جای مناسب نگهداری شوند. نباید در مجاورت این مایعات سیگار کشید. کهنه‌های پارچه آغشته به مایعات قابل

آتش‌سوزی می‌تواند در عرض دو دقیقه جان آدم را به خطر بیندازد. در عرض ۵ دقیقه محل سکونت در میان شعله‌های آتش محصور خواهد شد. گرما و دود حاصل از آتش‌سوزی می‌تواند در ۲ تا ۳ برابر تلفات بیشتری به همراه دارد. اقدامات حفاظتی و مراقبتی در برابر آتش

باید آژیر شناسایی دود یا آشکارساز دور را در محل سکونت یا کار نصب کرد. اگر این آژیر یا آشکارساز درست کار کند، احتمال مرگ‌ومیر به دلیل آتش‌سوزی به نصف کاهش می‌یابد. در هر طبقه‌ای از ساختمان محل سکونت یا کار یک آشکارساز نصب شود. بهتر است آشکارساز، خارج از اتاق خواب روی سقف یا نزدیک سقف (۱۰ تا ۲۵ سانتی‌متر پایین‌تر از سقف)، در بالای راه‌پله‌ها یا در مجاورت آشپزخانه (اما نه در داخل آن) نصب شود. این آژیرها باید هر ماه یکبار تست و تمیز شوند. باتری آنها نیز سالی یکبار تعویض شود. هر ۱۰ سال یکبار هم آژیرها جایگزین شوند. با اعضای خانواده راه‌های فرار از آتش‌سوزی بررسی شده و فرار از هر کدام از اتاق‌ها تمرین شود. نباید پنجره‌ها میخ‌کوبی شده باشد و یا رنگ‌کاری مانع از باز شدن آنها شود. چارچوب پنجره‌ها باید دارای حفاظ ایمنی در برابر آتش‌سوزی بوده و به راحتی از داخل باز شود. اگر محل سکونت یا کار چند طبقه است، باید به فکر تهیه نردبان فرار بود. حفاظ‌های بیرونی

شهروند | هر ساله در ایران عده‌ای به علت آتش‌سوزی جان خود را از دست می‌دهند و بسیاری مصدوم و معلول می‌شوند. بسیاری از موارد این آتش‌سوزی‌ها قابل پیشگیری‌اند. خسارات مالی ناشی از آتش‌سوزی نیز گاهی به میلیاردها تومان در سال می‌رسد. شهروندان برای مراقبت از خود، اعضای خانواده، دوستان و نیز اموال باید با ویژگی‌های آتش‌سوزی آشنایی داشته باشند. آتش‌سوزی سریعاً گسترش پیدا می‌کند و معمولاً فرصت نیست تا اشیای باارزش را جمع‌آوری کرد یا حتی یک تلفن زد.

آتش‌سوزی می‌تواند در عرض دو دقیقه جان آدم را به خطر بیندازد. در عرض ۵ دقیقه محل سکونت در میان شعله‌های آتش محصور خواهد شد. گرما و دود حاصل از آتش‌سوزی می‌تواند به مراتب از شعله‌های آن خطرناک‌تر باشد. استنشاق هوای بسیار گرم می‌تواند به ریه‌های انسان آسیب برساند. آتش‌سوزی موجب تولید گازهای سمی می‌شود که می‌تواند موجب اختلال شعور یا خواب‌آلودگی در انسان شود. گاهی اوقات آتش‌سوزی به جای آن که موجب فرار انسان از موقعیت شود باعث می‌شود تا به خواب عمیقی فرو برود. خفگی مهمترین علت مرگ ناشی از آتش‌سوزی قلمداد شده و در مقایسه با سوختگی ۲ تا ۳ برابر تلفات بیشتری به همراه دارد.

اقدامات حفاظتی و مراقبتی در برابر آتش باید آژیر شناسایی دود یا آشکارساز دور را در محل سکونت یا کار نصب کرد. اگر این آژیر یا آشکارساز درست کار کند، احتمال مرگ‌ومیر به دلیل آتش‌سوزی به نصف کاهش می‌یابد. در هر طبقه‌ای از ساختمان محل سکونت یا کار یک آشکارساز نصب شود. بهتر است آشکارساز، خارج از اتاق خواب روی سقف یا نزدیک سقف (۱۰ تا ۲۵ سانتی‌متر پایین‌تر از سقف)، در بالای راه‌پله‌ها یا در مجاورت آشپزخانه (اما نه در داخل آن) نصب شود.

این آژیرها باید هر ماه یکبار تست و تمیز شوند. باتری آنها نیز سالی یکبار تعویض شود. هر ۱۰ سال یکبار هم آژیرها جایگزین شوند. با اعضای خانواده راه‌های فرار از آتش‌سوزی بررسی شده و فرار از هر کدام از اتاق‌ها تمرین شود. نباید پنجره‌ها میخ‌کوبی شده باشد و یا رنگ‌کاری مانع از باز شدن آنها شود. چارچوب پنجره‌ها باید دارای حفاظ ایمنی در برابر آتش‌سوزی بوده و به راحتی از داخل باز شود. اگر محل سکونت یا کار چند طبقه است، باید به فکر تهیه نردبان فرار بود. حفاظ‌های بیرونی

فاصله منابع گرما (چراغ و بخاری نفتی و...) تا مواد قابل اشتعال باید حداقل یک متر باشد. کف اتاق و دیوارهای مجاور، باید عایق کاری مناسبی داشته باشد. فقط از همان نوع سوختی استفاده شود که برای دستگاه گرمایی به‌ویژه توسط شرکت سازنده توصیه شده است. خاکسترها باید در ظروف فلزی مخصوص و در فضای باز و دور از محل سکونت انبار شوند. شعله‌های باز باید دور از دیوار، اثاثیه خانه، پرده و سایر مواد قابل اشتعال قرار داشته باشند. در جلوی اجاق گاز صفحه‌ای محافظ قرار داده شود. هر ساله امکانات گرمایی مورد استفاده باید توسط فرد با صلاحیت بررسی شوند. کبریت و فندک را باید در جایی بلند، دور از دسترس کودکان قرار داد. نباید در رختخواب یا هنگام خواب آلودگی یا هنگام مصرف دارو، سیگار کشید. برای افراد سیگاری، زیر سیگاری (دارای گودی و ضخامت مناسب) تهیه شود. قبل از انداختن ته سیگار در ظروف زباله باید آن را با آب خاموش کرد. به هنگام خروج از هر نوع دودی بهتر است سینه‌خیز حرکت کرد. دودهای سنگین و گازهای سمی در مرحله اول در زیر سقف متراکم می‌شوند. به هنگام فرار بهتر است درهای پشت سر را بست تا سرعت گسترش آتش‌سوزی به تأخیر بیفتد. بعد از خروج، بهتر است کماکان در محیط بیرون ماند و وارد خانه نشد و فوراً به ۱۱۵ تلفن زد. اگر فردی خودش دچار سوختگی شده باشد یا در کنار او افرادی دچار سوختگی شده‌اند باید سعی کند که به اورژانس زنگ بزند (تلفن ۱۱۵). قسمت‌هایی از بدن که دچار سوختگی شده‌اند را باید سرد کرده و پوشاند تا دچار آسیب‌دیدگی یا عفونت نشود.

اگر کسی به هنگام ورود به ساختمانی متوجه دود یا گرما شد، بهتر است فوراً آن جا را ترک کند. اگر کسی مستاجر چنین ساختمانی است، بهتر است فوراً با مالک ساختمان تماس بگیرد. نباید در گاوصندوق‌ها را قبل از سرد شدن باز کرد چون ممکن است چندین ساعت گرمای شدید را در خود نگه‌داشته و احتمال دارد محتویات آن منفجر یا شعله‌ور شود. اگر بازرس ساختمان به علت خطرناک بودن، توصیه به ترک محل کند، لازم است از فردی معتمد درخواست شود که از اموال موجود در آن مراقبت کند.